

Apvienotās lietas C-544/03 un C-545/03

Mobistar SA

pret

Commune de Fléron

un

Belgacom Mobile SA

pret

Commune de Schaerbeek

(Conseil d'État (Beļģija) līgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) – Telekomunikāciju pakalpojumi – Direktīva 90/388/EEK – 3.c pants – Visu ierobežojumu atcelšana – Pašvaldību nodevas par GSM izplatīšanas toriem, mastiem un antenām

Ēnerģadvokāta Filipa Ležē [Philippe Léger] secinājumi, sniegti 2005. gada 7. aprīlī

Tiesas spriedums (pirmā palāta) 2005. gada 8. septembrī

Sprieduma kopsavilkums

1. Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Līguma noteikumi — Piemērošanas joma — Fiskālā rakstura pasākumi — Ietveršana — Robežas

(EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants))

2. Pakalpojumu sniegšanas brīvība — Ierobežojumi — Telekomunikāciju nozare — Nodeva par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru — Pieaujamība — Nosacījumi

(EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants))

3. Konkurence — Publiski uzņēmumi un uzņēmumi, kam dalībvalstīs piešķirušas pašas vai ekskluzīvas tiesības — Telekomunikāciju nozare — Direktīva 90/388 — Ar infrastruktūru saistītu ierobežojumu aizliegums — Ierobežojuma jēdziens — Nodeva par mobilo sakaru infrastruktūru — Izslēgšana — Nosacījumi

(Komisijas direktīvas 90/388 3.c pants)

1. Līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) prasa ne tikai izbeigt jebkāda veida diskrimināciju pret citas dalībvalsts pakalpojumu sniedzēju tās pilsonības dēļ, bet arī atcelt jebkāda veida ierobežojumus, pat tad, ja tie ir vienādi piemērojami gan attiecīgās valsts, gan citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem, bet pēc būtības var aizliegt vai vairāk traucēt darbības, ko veic citas dalībvalsts pakalpojumu sniedzējs, kurš savā valstī sniedz līdzīgus pakalpojumus. Turklāt minētais 59. pants nepieļauj jebkāda veida valsts tiesību aktu piemērošanu, kas padara pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm grūtāku nekā pakalpojumu

sniegšanu vienas dalībvalsts iekšien?

Šaj? sakar? fisk?ls valsts pas?kums, kas trauc? izmantot pakalpojumu sniegšanas br?v?bu, var tikt uzskat?ts par aizliegtu pas?kumu, ja to ir pie??musi valsts vai pašvald?ba. Turpret? L?guma 59. pants neattiecas uz pas?kumiem, kas tikai rada papildu izdevumus attiec?g? pakalpojuma sniegšanai.

(sal. ar 28.–31. punktu)

2. L?guma 59. pants (jaunaj? redakcij? p?c groz?jumiem – EKL 49. pants) ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas pie?auj valsts iest?des vai pašvald?bas tiesisko regul?jumu, kas paredz t?du nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastrukt?ru, kuru izmanto, veicot operatoriem pieš?irtaj?s licenc?s vai at?auj?s paredz?t?s darb?bas, ko vien?di piem?ro valsts un citu dalībvalstu pakalpojumu sniedz?jiem un kas vien?di ietekm? iekšzemes pakalpojumu sniegšanu vien? dalībvalst? un pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalst?m, tikt?l, cikt?l nav pier?d?ts, ka viet?jo nodevu rezult?t? tiktu apdraud?ta mobilo telefonu sakaru pakalpojumu sniegšanas br?v?ba.

(sal. ar 34. un 35. punktu un rezolut?v?s da?as 1) punktu)

3. 3.c pants Direkt?v? 90/388/EEK par konkurenci telekomunik?ciju pakalpojumu tirg?, kuru attiec?b? uz neierobežotas konkurences ieviešanu telekomunik?ciju tirg? groz?jusi Direkt?va 96/19/EK, paredz atcelt visus ar infrastrukt?ru saist?tos ierobežojumus mobilo un personisko sakaru sist?mu operatoriem.

Š? norma neattiecas uz fisk?liem pas?kumiem, kas tiek piem?roti mobilo sakaru infrastrukt?rai, iz?emot gad?jumus, kad tie tieši vai netieši uzlabo to operatoru st?vokli, kuriem ir vai ir bijušas ?pašas vai iz??muma ties?bas, un t?d?j?di, kait?jot jaunajiem operatoriem, b?tiski ietekm? konkurenci.

(sal. ar 38. un 50. punktu un rezolut?v?s da?as 2) punktu)

TIESAS SPRIEDUMS (pirm? pal?ta)

2005. gada 8. septembr? (*)

EK l?guma 59. pants (jaunaj? redakcij? p?c groz?jumiem – EKL 49. pants) – Telekomunik?ciju pakalpojumi – Direkt?va 90/388/EEK – 3.c pants – Visu ierobežojumu atcelšana – Pašvald?bu nodevas par GSM izplat?šanas tor?iem, mastiem un anten?m

Apvienot?s lietas C?544/03 un C?545/03

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Conseil d'État* (Be??ija) iesniedza ar l?mumiem, kas pie?emti 2003. gada 8. decembr? un kas Ties? re?istr?ti 2003. gada 23. decembr?, tiesved?b?

Mobistar SA (C?544/03)

pret

Commune de Fléron

un

Belgacom Mobile SA (C?545/03)

pret

Commune de Schaerbeek.

TIESA (pirm? pal?ta)

š?d? sast?v?: pal?tas priekšs?d?t?js P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. L?nartss [*K. Lenaerts*], N. Kolnerika [*N. Colneric*] (referente), E. Juh?ss [*E. Juhász*] un M. Ileši?s [*M. Ileši?*],

?ener?ladvok?ts F. Lež? [*P. Léger*],

sekret?re M. F. Kont? [*M.?F. Contet*], galven? administratore,

?emot v?r? rakstveida procesu un tiesas s?di 2005. gada 20. janv?r?,

?emot v?r? apsv?rumus, ko sniedza:

- *Mobistar SA* v?rd? – ?. van Gervens [*Y. van Gerven*], A. Valer? [*A. Vallery*] un A. Desmeds [*A. Desmedt*], *avocats*,
- *Belgacom Mobile SA* v?rd? – H. de Bauvs [*H. De Bauw*], *advocaat*, un F. Karo [*P. Carreau*], *avocat*,
- *commune de Fléron* v?rd? – M. Vankans [*M. Vankan*], *avocat*,
- *commune de Schaerbeek* v?rd? – Ž. Burtemburgs [*J. Bourtembourg*], *avocat*,
- Be??ijas vald?bas v?rd? – A. Goldmans [*A. Goldman*] un E. Dominkovica [*E. Dominkovits*], p?rst?vji,
- N?derlandes vald?bas v?rd? – H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], p?rst?ve,
- Eiropas Kopien? Komisijas v?rd? – Ž. P. Kepenne [*J.?P. Keppenne*], M. Šoters [*M. Shotter*] un L. Str?ma van L?ra [*L. Ström van Lier*], p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?ta secin?jumus tiesas s?d? 2005. gada 7. apr?l?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 L?gumi sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t EK l?guma 59. pantu (jaunaj? redakcij? p?c groz?jumiem – EKL 49. pants) un 3.c pantu Komisijas 1990. gada 28. j?nija direkt?v? 90/388/EEK par konkurenci telekomunik?ciju pakalpojumu tirg? (OV L 192, 10. lpp.), kuru attiec?b? uz neierobežotas konkurences ieviešanu telekomunik?ciju tirg? groz?jusi Komisijas 1996. gada 13. marta direkt?va 96/19/EK (OV L 74, 13. lpp.; turpm?k tekst? – “Direkt?va 90/388”).

2 Šie līgumi tika iesniegti tiesvedībā, kas uzsākta pēc Beļģijas mobilo telefonu pakalpojumu sniedzēju: sabiedrības *Mobistar SA* (turpmāk tekstā – “*Mobistar*”) un sabiedrības *Belgacom Mobile SA* (turpmāk tekstā – “*Belgacom Mobile*”) pieteikuma. Abi pakalpojumu sniedzēji pieprasa atcelt nodevas, ko *commune de Fléron* (Fleronas pašvaldība, Beļģija) un *commune de Schaerbeek* (Šārbekas pašvaldība, Beļģija) uzlikusi par GSM izplatīšanas antenām, mastiem un toriem, kā arī tīklu antenām.

3 Ar Tiesas priekšdēļa 2004. gada 4. marta rīkojumu lietas tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai.

Atbilstošās tiesību normas

4 EK Līguma 59. panta pirmā daļa nosaka:

“Kā paredz šis turpmāk izklāstītie noteikumi, Kopienā pārejas laikā pakāpeniski atceļ pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumus [tiem] dalībvalstu pilsoņiem, kas veic uzņēmējdarbību kādā Kopienas valstī, bet sniedz pakalpojumus citas dalībvalsts personai.”

5 EK Līguma 86. panta pirmā daļa (jaunajā redakcijā – EKL 82. panta pirmā daļa) paredz:

“Vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kam ir dominājošs stāvoklis kopējā tirgū vai būtiskā tās daļā, šāda stāvokļa āunprātīga izmantošana ir aizliegta kā nesaderīga ar kopējo tirgu un tiktāl, ciktāl tā var izspaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.”

6 EK Līguma 90. panta (jaunajā redakcijā – EKL 86. pants) redakcija ir šāda:

“1. Attiecībā uz publiskiem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kam dalībvalstīs piešķirušas īpašas vai ekskluzīvas tiesības, dalībvalstīs nedz ievieš, nedz uztur spēkā tādus pasākumus, kas ir pretrunā šim Līgumam, jo īpaši noteikumiem, kas ietverti 12. pantā un 81. līdz 89. pantā.

2. Uz uzņēmumiem, kam uzticēti pakalpojumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi vai kas darbojas kā dalībvalstu fiskāli monopoli, attiecas šājs Līguma ietvertie noteikumi un jo īpaši noteikumi par konkurenci, ja šo noteikumu piemērojums *de iure* vai *de facto* netraucē veikt tiem uzticētos konkrētos uzdevumus. Tie nedrīkst ietekmēt tirdzniecības attiecību tīklu, lai kaitētu Kopienas interesēm.

3. Komisija nodrošina šā panta piemērošanu un vajadzības gadījumā adresē dalībvalstīm attiecīgas direktīvas vai lēmumus.”

7 Saskaņā ar Direktīvas 90/388 3.a pantu:

“Papildus prasībām, kas izklāstītas 2. panta otrajā daļā, dalībvalstīs, izvirzot nosacījumu saistībā ar licencēšanu vai vispārējām atļaujām mobilo vai personisko sakaru sistēmām, nodrošina turpmāk norādīto:

i) licencēšanas nosacījumu nedrīkst būt nosacījumu, kas nav pamatoti ar pamatprasībām un – gadījumā, ja šīs sistēmas izmanto sabiedrība kopumā – ar prasībām pret publiskajiem pakalpojumiem nozares noteikumu veidā 3. panta nozīmē;

ii) mobilā tīkla operatoru licencēšanas noteikumiem jānodrošina caurskatāmās attiecības bez diskriminācijas starp fiksēto un mobilā tīkla operatoriem, kam ir kopīgas pašumtiesības;

iii) licencēšanas noteikumos nevajadzētu iekļaut nepamatotus tehniskus ierobežojumus. Jo

paši dalībvalstis nedrīkst aizliegt saņemties licences vai piedāvāt dažādas tehnoloģijas, izmantojot atsevišķas frekvences, ja ir pieejams daudzstandartu aprīkojums.

[..]" [Neoficiāls tulkojums]

8 Direktīvas 90/388 3.c pants paredz:

"Dalībvalstis apņemas atcelt visus ierobežojumus mobilo un personisko sakaru sistēmu operatoriem attiecībā uz pašu infrastruktūras izveidi, trešo personu piedāvātās infrastruktūras izmantošanu, kā arī infrastruktūras, citu iekārtu un abonentpunktu kopīgu lietošanu, ja tie kavē šādas infrastruktūras izmantošanu, veicot licencē vai atļauj paredzēto darbību." [Neoficiāls tulkojums]

9 Komisijas 1996. gada 16. janvāra direktīva 96/2/EK, ar ko groza Direktīvu 90/388 attiecībā uz mobilajiem un personiskajiem sakariem (OV L 20, 59. lpp.), papildināja Direktīvu 90/388 ar 3.a un 3.c pantu. Direktīvas 96/2 pirmais apsvērumš ir šāds:

"1994. gada 23. novembra paziņojums, kas skar apspriedes sakarā ar Zaķo grupu par mobilajiem un personiskajiem sakariem, Komisija izklāstīja svarīgkos veicamos pasākumus, radot turpmāko normatīvo vidi, kura ir vajadzīga, lai izmantotu šo sakaru līdzekļu iespējas. Tajā uzsvērts, ka pēc iespējas ātrāk jāatceļ visas atlikušās izņēmuma tiesības un pašas tiesības šajā nozarē, pilnībā piemērojot Kopienas konkurences noteikumus un vajadzības gadījumā grozot [..] Direktīvu 90/388 [..], kurā jaunākie grozījumi ir izdarīti ar Direktīvu 95/51/EK [..]. Turklāt paziņojumā apsvērtā iespēja atcelt ierobežojumus mobilo tīklu operatoriem brīvi izvēlēties izmantojamās iekārtas, lai apkalpotu un attīstītu tīklus licencē vai atļauj paredzēto darbību veikšanai. Šī rīcība ir uzskatāma par būtisku, novēršot pašreizējos godīgās konkurences izkropojumus un jo īpaši ļaujot šiem operatoriem kontrolēt savas pamatizmaksas." [Neoficiāls tulkojums]

10 Atbilstoši šīs direktīvas ceturtajam apsvērumam:

"Vairākas dalībvalstis jau ir radījušas konkurences apstākļus dažiem mobilo sakaru pakalpojumiem un ieviesušas licencēšanas kārtību šiem pakalpojumiem. Izsniegto licenču skaits daudzās dalībvalstīs tomēr ir joprojām ierobežots, balstoties uz izvēles tiesību vai, ja operatori konkurē ar telekomunikāciju organizācijām, atkarībā no tehniskiem ierobežojumiem, piemēram, aizlieguma izmantot citu infrastruktūru, nevis to, ko piedāvā telekomunikāciju organizācija. [..]" [Neoficiāls tulkojums]

11 Minētās direktīvas sešpadsmitais apsvērumš precizē:

"[..] Turklāt ierobežojumi iegādāties savu infrastruktūru un izmantot trešās personas infrastruktūru aizkavē mobilo pakalpojumu attīstību, jo īpaši tāpēc, ka efektīvā GSM viesabonēšana visā Eiropā ir atkarīga no adresējamo signalizācijas sistēmu plašas pieejamības, bet šo tehnoloģiju telekomunikāciju organizācijas vēl nepiedāvā visā Kopienā.

Šie ierobežojumi infrastruktūras nodrošināšanai un izmantošanai traucē operatorus no citām dalībvalstīm sniegt mobilo un personisko sakaru pakalpojumus un tādēļ ir nesaderīgi ar 90. pantu, ņemot vērā Līguma 59. pantu. Tiktāl, cik tas kavē mobilo balss pakalpojumu sniegšanu konkurences apstākļos, tāpēc ka telekomunikāciju organizācija nespēj apmierināt mobilā operatora pieprasījumu pēc infrastruktūras vai ir gatava to darīt, tikai balstoties uz tarifiem, kas nav noteikti, pamatojoties uz nomēto līniju raidietilpības izmaksām, šie ierobežojumi nenovēršami mudina telekomunikāciju organizāciju piedāvāt fiksētās telefonijas pakalpojumus, attiecībā uz kuriem lielākajā daļā dalībvalstīs vēl saglabājas izņēmuma tiesības. Tādējādi ierobežojumi

nodrošināt un izmantot infrastruktūru p?rk?pj 90. pantu, ?emot v?r? L?guma 86. pantu. T?lab dal?bvalst?m j?atce? ?ie ierobe?ojumi un, ja to pieprasa, j?nodrošina attiec?gajiem mobilo sakaru operatoriem bez jebk?das diskrimin?cijas piek?uve vajadz?gajiem ierobe?otajiem resursiem, ieskaitot radiofrekvences, lai izveidotu savu infrastruktūru.” [Neofici?ls tulkojums]

12 Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. apr??a direkt?vas 97/13/EK par visp?r?jo at?auju un individu?lo licen?u kop?ju sist?mu sakaru pakalpojumu jom? (OV L 117, 15. lpp.) 11. panta – “Maksa un atl?dz?ba, ko piem?ro individu?laj?m licenc?m” – 1. punkta redakcija ir ??da:

“Dal?bvalstis nodrošina, ka visas maksas, ko iekas? no uz??mumiem sakar? ar at?aujas proced?r?m, sedz vien?gi administrat?v?s izmaksas, kas saist?s ar piem?rojamo licen?u izdošanu, vad?bu, kontroli un ?stenošanu. Maksas, ko piem?ro k?dai individu?lai licencei, apm?ra zi?? ir sam?r?gas ar ieguld?to darbu, un t?s public? atbilst?gi un pietiekami izv?rsti t?, lai ?? inform?cija b?tu ?rti pieejama.” [Neofici?ls tulkojums]

13 Komisijas 2002. gada 16. septembra direkt?va 2002/77/EK par konkurenci elektronisko komunik?ciju t?klu un pakalpojumu tirg? (OV L 249, 21. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta direkt?va 2002/21/EK par kop?jiem reglament?jo?iem noteikumiem attiec?b? uz elektronisko komunik?ciju t?kliem un pakalpojumiem (“ietvardirekt?va”, OV L 108, 33. lpp.), kas tika pie?emtas p?c pamata pr?vas notikumiem, 2003. gada 25. j?lij? atc?la attiec?gi Direkt?vu 90/388 un Direkt?vu 97/13.

Pamata pr?vas un prejudici?lie jaut?jumi

Lieta C?544/03

14 *Conseil communal de Fléron* (Fleronas pašvald?bas padome) 1998. gada 27. janv?ra s?d? pie??ma noteikumus par nodev?m GSM izplat?šanas tor?iem, mastiem un anten?m. Nodeva tika uzlikta no 1998. gada 1. janv?ra uz tr?s gadiem un beidz?s 2000. gada 31. decembr?. Nodevas apm?rs bija BEF 100 000 par katru torni, mastu vai antenu, un t? bija j?maks? ?o objektu ?pa?niekiem.

15 1999. gada 12. apr??l? *Mobistar* piepras?ja *Conseil d’État* (Valsts Padomei) atcelt ?os noteikumus par nodev?m.

16 Vien? no atcelšanas pamatiem, kas bija min?ti pras?b?, *Mobistar* nor?d?ja, ka apstr?d?tie noteikumi par nodev?m ir ierobe?ojums sava mobilo sakaru t?kla veidošanai, ko aizliedz Direkt?vas 90/388 3.c pants.

17 *Conseil d’État*, uzskatot, pirmk?rt, ka nav iesp?jams spriest par ?? pamata pamatot?bu, nepiem?rojot Kopienu ties?bu normu, kura ir j?interpret?, un, otrk?rt, ka ar? apstr?d?t?s nodevas atbilst?ba EKL 49. pantam ir problem?tiska, nol?ma aptur?t tiesved?bu liet? un uzdot Tiesai ??dus jaut?jumus:

“1) Vai [EKL] 49. pants ir interpret?jams t?d?j?di, ka tas nepie?auj valsts iest?des vai pašvald?bas tiesisko regul?jumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licenc? vai at?auj? paredz?t?s darb?bas?

2) Vai Direkt?vas 90/388 [...] 3.c pants, prasot “atcelt visus ierobe?ojumus”, pie?auj valsts iest?des vai pašvald?bas tiesisko regul?jumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licenc? vai at?auj? paredz?t?s darb?bas?”

Lieta C?545/03

18 *Conseil communal de Schaerbeek* (Šērbekas pašvaldības padome) 1997. gada 8. oktobra sēdē pieņēma noteikumus par nodevu par radiofrekvences antenu, grozot šīs pašvaldības padomes pieņemtos noteikumus par nodevu paraboliskajām antenām. Tādējādi tika paredzēta ikgadēja nodeva par radiofrekvences antenu no 1997. līdz 1999. taksācijas gadam. Par radiofrekvences antenu bija uzskatāmas ne tikai paraboliskās antenas, bet arī GSM relejstacijas un cita veida antenas. Nodevas apmērs bija BEF 100 000 par katru GSM relejstacijas antenu un BEF 5000 par katru parabolisko vai cita veida antenu.

19 1997. gada 19. decembrī *Belgacom Mobile* pieprasīja *Conseil d'État* atcelt šos noteikumus par nodevu.

20 Viens no pamatiem, kas bija minēti prasības pieteikumā, izriet no Kopienu tiesību normu par kvalitāti un neierobežotu mobilo sakaru izveidošanu, tostarp no Direktīvas 90/388 3.c panta pirmā punkta.

21 *Conseil d'État*, arī šoreiz uzskatot, ka nav iespējams spriest par šo pamata pamatotību, nepieņemot Kopienu tiesību normu, kura ir jāinterpretē, nosprieda, ka, pieņemot EKL 234. pantu, ir uzdodami divi prejudiciālie jautājumi, kas ir identiski lietā C-544/03 uzdotajiem jautājumiem.

Par līgumu atkārtoti sākt mutvārdu procesu

22 Nīderlandes valdība dokumentā, kas Tiesas Kancelei iesniegts 2005. gada 2. maijā, lūdz Tiesai atkārtoti sākt mutvārdu procesu, pieņemot Reglamenta 61. pantu.

23 Pamatojot savu līgumu, Nīderlandes valdība galvenokārt norādīja, ka ģenerāladvokāts savos secinājumos ir piedāvājis balstīt atbildi nevis uz iesniedzējtiesas norādīto tiesību aktu, bet gan uz cita pamata, proti – Direktīvu 97/13, kas nav padziļināti apspriesta starp pusēm ne rakstveidā, ne arī tiesas sēdē minētajos apsvērumos. Minētā valdība vēlējās sagatavot apsvērumus šajiem jautājumiem.

24 Šajās sakarā ir jāatgādina, ka Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc ģenerāladvokāta pieteikuma, vai arī pēc lietas dalībnieku pieteikuma var izdot rīkojumu par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu atbilstoši Reglamenta 61. pantam, ja tās uzskata, ka tai nav pietiekamas informācijas vai ka lieta ir iztiesājama, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dalībnieki nav apsprieduši (skat. 2000. gada 4. februāra rīkojumu lietā C-17/98 *Emesa Sugar*, *Recueil*, I-665. lpp., 18. punkts; 2002. gada 19. februāra spriedumu lietā C-309/99 *Wouters u.c.*, *Recueil*, I-1577. lpp., 42. punkts, un 2004. gada 30. marta spriedumu lietā C-147/02 *Alabaster*, *Recueil*, I-3101. lpp., 35. punkts).

25 Tomēr šajās lietās Tiesa, uzklaujusi ģenerāladvokātu, uzskata, ka tās rīcībā ir visa vajadzīgā informācija, lai atbildētu uz uzdotajiem jautājumiem, un ka visi apstākļi ir apspriesti Tiesas debatēs. Tāpēc pieteikums par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu ir noraidāms.

Par pirmo jautājumu

26 Pirmajam jautājumam iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai EK līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licencē vai atļaujā paredzētās darbības.

27 Kaut arī pašlaik spēkā esošajās Kopienu tiesībās tiešie nodokļi neietilpst Kopienu kompetencē, tomēr dalībvalstīm ir jāsteno sava kompetence, ievērojot Kopienu tiesības (skat. 1995. gada 14. februāra spriedumu lietā C-279/93 *Schumacker*, *Recueil*, I-225. lpp., 21. punkts;

2002. gada 21. novembra spriedumu liet? C?436/00 X un Y, *Recueil*, I?10829. lpp., 32. punkts, un 2004. gada 11. marta spriedumu liet? C?9/02 *De Lasteyrie du Saillant*, *Recueil*, I?2409. lpp., 44. punkts).

28 Pakalpojumu sniegšanas br?v?bas jom? Tiesa jau pie??va, ka fisk?ls valsts pas?kums, kas trauc? izmantot šo br?v?bu, var tikt uzskat?ts par aizliegtu pas?kumu, ja to pie??musi valsts vai pašvald?ba (šaj? sakar? skat. 2001. gada 29. novembra spriedumu liet? C?17/00 *De Coster*, *Recueil*, I?9445. lpp., 26. un 27. punkts).

29 Saska?? ar Tiesas judikat?ru L?guma 59. pants prasa ne tikai izbeigt jebk?da veida diskrimin?ciju pret citas dal?bvalsts pakalpojumu sniedz?ju t? pilson?bas d??, bet ar? atcelt jebk?da veida ierobežojumus, pat tad, ja tie ir vien?di piem?rojami gan attiec?g?s valsts, gan citu dal?bvalstu pakalpojumu sniedz?jiem, bet p?c b?t?bas var aizliegt vai vair?k trauc?t darb?bas, ko veic citas dal?bvalsts pakalpojumu sniedz?js, kurš sav? valst? sniedz l?dz?gus pakalpojumus (1994. gada 9. augusta spriedums liet? C?43/93 *Vander Elst*, *Recueil*, I?3803. lpp., 14. punkts, un iepriekš min?tais spriedums liet? *De Coster*, 29. punkts).

30 Turkl?t Tiesa ir nospriedusi, ka min?tais 59. pants nepie?auj jebk?da veida valsts ties?bu aktu piem?rošanu, kas padara pakalpojumu sniegšanu starp dal?bvalst?m gr?t?ku nek? pakalpojumu sniegšanu vienas dal?bvalsts iekšien? (iepriekš min?tais spriedums liet? *De Coster*, 30. punkts un cit?t? judikat?ra, k? ar? 39. punkts).

31 Turpret? L?guma 59. pants neattiecas uz pas?kumiem, kas tikai rada papildu izdevumus attiec?g? pakalpojuma sniegšanai un kas vien?di ietekm? pakalpojumu sniegšanu starp dal?bvalst?m un vienas dal?bvalsts iekšien?.

32 Attiec?b? uz jaut?jumu, vai pašvald?bu iest?žu veikt? nodevu iekas?šana, kas apl?kota pamata pr?v?s, ir min?tajam 59. pantam neatbilstošs š??rslis, ir j?nor?da, ka š?das nodevas tiek vien?di piem?rotas visiem mobilo telefonu sakaru iek?rtu ?pašniekiem attiec?g?s pašvald?bas teritorij? un ka šie pas?kumi ?rvalstu operatorus ne faktiski, ne juridiski neskar smag?k k? valsts operatorus.

33 Attiec?g?s nodevas ar? nepadara p?rrobežu pakalpojumu sniegšanu gr?t?ku par iekšzemes pakalpojumu sniegšanu. Protams, nodevas par tor?iem, mastiem un anten?m ieviešana var sad?rdzin?t cenu mobilo telefonu sakariem no ?rzem?m uz Be??iju un otr?di. Tom?r iekšzemes telefona pakalpojumus t?d? paš? m?r? var skart nodevas ietekme uz sakaru cenu.

34 Ir j?piebilst, ka nekas lietas materi?los nenor?da uz to, ka viet?jo nodevu rezult?t? tiktu apdraud?ta mobilo telefonu sakaru pakalpojumu starp Be??ijas Karalisti un cit?m dal?bvalst?m sniegšanas br?v?ba.

35 L?dz ar to uz pirmo jaut?jumu ir j?atbild, ka EK l?guma 59. pants ir j?interpret? t?d?j?di, ka tas pie?auj valsts iest?des vai pašvald?bas tiesisko regul?jumu, kas paredz t?du nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastrukt?ru, ko izmanto, veicot licenc? vai at?auj? paredz?t?s darb?bas, ko vien?di piem?ro valsts un citu dal?bvalstu pakalpojumu sniedz?jiem un kas vien?d? veid? ietekm? iekšzemes pakalpojumu sniegšanu vien? dal?bvalst? un pakalpojumu sniegšanu starp dal?bvalst?m.

Par otro jaut?jumu

36 Otraj? jaut?jum? iesniedz?jtiesa b?t?b? jaut?, vai Direkt?vas 90/388 3.c pants attiecas uz fisk?liem pas?kumiem, kas tiek piem?roti mobilo sakaru infrastrukt?rai.

37 Ievad? ir j?konstat?, ka nodevas sakaru infrastrukt?rai netiek uzliktas sakar? ar licences izsniegšanu. L?dz ar to tiesas s?des laik? *Mobistar* piemin?t? Direkt?va 97/13 nav piem?rojama lietas apst?k?iem.

38 Attiec?b? uz Direkt?vu 90/388 vispirms ir j?konstat?, ka t?s 3.c panta redakcija, paredzot "atcelt visus ierobežojumus" mobilo un personisko sakaru sist?mu operatoriem attiec?b? uz infrastrukt?ru, neizsl?dz, ka min?tie ierobežojumi var?tu attiekties ar? uz fisk?liem pas?kumiem, kas piem?rojami mobilo sakaru infrastrukt?rai.

39 Atbilstoši Tiesas past?v?gajai judikat?rai, interpret?jot Kopienu ties?bu normu, j??em v?r? ne tikai t?s redakcija, bet ar? konteksts un t? tiesisk? regul?juma, pie kura pieder š? norma, sasniedzamie m?r?i (skat. it ?paši 1983. gada 17. novembra spriedumu liet? 292/82 *Merck, Recueil*, 3781. lpp., 12. punkts; 1984. gada 21. febru?ra spriedumu liet? 337/82 *St. Nikolaus Brenner*, *Recueil*, 1051. lpp., 10. punkts, un 2005. gada 7. j?nija spriedumu liet? C?17/03 *Vereniging voor Energie, Milieu en Water u.c.*, Kr?jums, I?4983. lpp., 41. punkts).

40 S?kotn?j? redakcij? Direkt?va 90/388 paredz?ja atcelt ?paš?s vai iz??muma ties?bas sniegt telekomunik?ciju pakalpojumus, ko pieš??rušas dal?bvalstis, bet t?s piem?rošanas jom? neietilpa mobilo sakaru pakalpojumi. Lai min?t?s direkt?vas darb?bas jom? iek?autu mobilos un personiskos sakarus, t? tika groz?ta ar Direkt?vu 96/2.

41 P?d?j?s min?t?s direkt?vas m?r?is ir rad?t tiesisko b?zi, kas ?autu izmantot mobilo un personisko sakaru potenci?lu, p?c iesp?jas vair?k atce?ot ?pašas vai iz??muma ties?bas, atbr?vojot mobilo sakaru t?klu operatorus gan no ierobežojumiem izmantot un att?st?t min?tos t?klus, veicot licenc? vai at?auj? paredz?to darb?bu, gan no konkurences trauc?jumiem, ?aujot šiem operatoriem pl?not savas izmaksas (skat. 2001. gada 16. oktobra spriedumu apvienotaj?s liet?s C?396/99 un C?397/99 Komisija/Grie?ija, *Recueil*, I?7577. lpp., 25. punkts, un 2003. gada 22. maija spriedumu liet? C?462/99 *Connect Austria*, *Recueil*, I?5197. lpp., 96. punkts).

42 Direkt?va 96/2 balst?s uz EK I?guma 90. panta 3. punktu. No t? izriet, ka Direkt?vas 90/388 3.c pants attiecas tikai uz tiem ierobežojumiem, kas nav sader?gi ar L?guma 90. pantu.

43 Saska?? ar Direkt?vas 96/2 sešpadsmito apsv?rumu t? tika pie?emta apst?k?os, kad mobilo balss pakalpojumu sniegšana konkurences apst?k?os tika trauc?ta t?p?c, ka telekomunik?ciju organiz?cijas nesp?ja apmierin?t mobil? operatora piepras?jumus p?c infrastrukt?ras un liel?kaj? da?? dal?bvalstu š?m organiz?cij?m v?l saglab?j?s iz??muma ties?bas. Uzskatot, ka ierobežojums nodrošin?šanai ar infrastrukt?ru un t?s lietošanai ir EK I?guma 90. panta un EK I?guma 86. panta p?rk?pums, Komisija secin?ja, ka dal?bvalst?m ir j?atce? šie ierobežojumi un p?c mobilo sakaru operatoru piepras?juma j?pieš?ir tiem nediskrimin?joša piek?uve vajadz?gajiem ierobežotajiem resursiem, lai izveidotu savu infrastrukt?ru.

44 No t? izriet, ka Direkt?vas 90/388 3.c pant? min?tos ierobežojumus raksturo, pirmk?rt, to saist?ba ar v?sturisko operatoru ?pašaj?m vai iz??muma ties?b?m un, otrk?rt, fakts, ka tos var nov?rst, sniedzot nediskrimin?jošu piek?uvi vajadz?gajiem ierobežotajiem resursiem.

45 T?d?j?di tiek apl?koti visi t?di ierobežojumi k? Direkt?vas 96/2 ceturtaj? apsv?rum? min?tie piem?ri, proti – licen?u skaita ierobežošana, balstoties uz izv?les ties?b?m, vai, ja operatori konkur? ar telekomunik?ciju organiz?cij?m, atkar?b? no tehniskiem ierobežojumiem, piem?ram, aizliegums izmantot citu infrastrukt?ru, nevis to, ko pied?v? telekomunik?ciju organiz?cija.

46 Turklāt ierobežojuma jēdzienā Direktīvas 90/388 3.c panta izpratnē ietilpst tikai tādā pašā kumā, kas būtiski ietekmē konkurenci.

47 Turpretī Direktīvas 90/388 3.c pants neattiecas uz valsts pašā kumiem, kas ir vienādi piemērojami visiem mobilo telefonu sakaru operatoriem un kas tieši vai netieši neuzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, kaitējot jaunajiem operatoriem, kuri atrodas konkurējošā stāvoklī.

48 Iesniedzējtiesai ir jānodrošina, lai šie nosacījumi tiktu ievēroti pamata prāvās.

49 Pārbaudot iesniedzējtiesai ir jāizvērtē nodevu radītās sekas, it īpaši no brīža, kad katrs operators ir ieguvis tirgū. Var izrādīties, ka operatori, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, pirms citiem operatoriem varēja izmantot tādā situāciju, kas tiem ļāva samazināt tātla izveidošanas izmaksas. Fakts, ka operatori, kas ieiet tirgū, ir jāsniedz sabiedriskie pakalpojumi, piemēram – teritorijas aptveršanas nodrošināšana – izdevumu ziņā var tos nostādīt nelabvēlīgākā stāvoklī nekā vēsturiskos operatorus.

50 No visa iepriekš minētā izriet, ka uz otro jautājumu ir jāatbild – Direktīvas 90/388 3.c pants neattiecas uz fiskāliem pašā kumiem, kas tiek piemēroti mobilo sakaru infrastruktūrai, izņemot gadījumus, kad tie tieši vai netieši uzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, un tādējādi, kaitējot jaunajiem operatoriem, būtiski ietekmē konkurenci.

Par tiesāšanas izdevumiem

51 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šā tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Tiesāšanas izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanas izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **EK Līguma 59. pants (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem – EKL 49. pants) ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj valsts iestādes vai pašvaldības tiesisko regulējumu, kas paredz tādā nodevu par mobilo un personisko sakaru infrastruktūru, ko izmanto, veicot licencē vai atļaujā paredzētās darbības, ko vienādi piemēro valsts un citu dalībvalstu pakalpojumu sniedzējiem un kas vienāda veidā ietekmē iekšzemes pakalpojumu sniegšanu vienā dalībvalstī un pakalpojumu sniegšanu starp dalībvalstīm;**

2) **3.c pants Komisijas 1990. gada 28. jūnija direktīvā 90/388/EEK par konkurenci telekomunikāciju pakalpojumu tirgū, kuru attiecībā uz neierobežotas konkurences ieviešanu telekomunikāciju tirgū grozījusi Komisijas 1996. gada 13. marta direktīva 96/19/EK, neattiecas uz fiskāliem pašā kumiem, kas tiek piemēroti mobilo sakaru infrastruktūrai, izņemot gadījumus, kad tie tieši vai netieši uzlabo to operatoru stāvokli, kuriem ir vai ir bijušas pašas vai izņēmuma tiesības, tādējādi kaitējot jaunajiem operatoriem, un būtiski ietekmē konkurenci.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – franču.